

Ajánlás

AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT ELTERJESZTÉSÉHEZ

A

SZOCIÁLIS ELLÁTÓRENDSZERBEN

TARTALOM

KÜLDETÉS.....	5
ELŐZMÉNYEK, JELENLEGI ÁLLAPOT	6
JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	7
1. 1. Nemzeti köznevelési törvény.....	7
1. 2. Köznevelési törvény végrehajtási rendelet.....	7
1. 3. Közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény	8
PEDAGÓGIAI CÉLOK/ALAPELVEK	9
Fogalmak	13
SZOCIÁLIS TERÜLET - TEVÉKENYSÉGEK, FELADATOK	15
FORGATÓKÖNYV – SZERVEZÉSI MÓD.....	20
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS.....	22
BIZTOSÍTÁS	23
FELELŐSSÉGVÁLLALÁS	24
AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT ÉS AZ ÖNKÉNTESÉG ELHATÁROLÁSA.....	26
FELADATKÖRÖK A FOGADÓ INTÉZMÉNYEKBEN	27

MELLÉKLETEK.....	28
1. MELLÉKLET (Kérdések az intézmények értékeléséhez).....	29
2. MELLÉKLET (Együttműködési megállapodás).....	30
3. MELLÉKLET (Fogadó intézményi igazolás az iskolai közösségi szolgálat teljesítéséről).....	36
4. MELLÉKLET (Igazolás önkéntes tevékenységről).....	37
5. MELLÉKLET (Jelenléti ív).....	38
6. MELLÉKLET (Balesetvédelmi tájékoztató).....	39
7. MELLÉKLET (Értékelés).....	40
8. MELLÉKLET (Etikai alapvetések).....	43
9. MELLÉKLET (Orientációs kérdőív).....	48

AJÁNLÁS

Jelen dokumentummal segíteni kívánjuk a szociális ellátórendszer munkatársainak az iskolai közösségi szolgálathoz kapcsolódó, szervezést és működtetést érintő feladatainak megoldását. Az Ajánlást elsősorban az a támogató szándék hívta életre, mely a szociális területen megvalósuló tevékenységek keretrendszerének kidolgozására irányul, s melynek segítségével az iskolai közösségi szolgálat szerves módon épülhet be az érintett intézmények, szervezetek mindennapi gyakorlatába.

A fő cél az, hogy minden intézmény – az iskolával együtt – a helyi adottságokhoz és a saját elképzeléseihez, felkészültségéhez igazodó tevékenységeket szervezzen a közösségi szolgálat programjában. Módszertani ajánlással, praktikus útmutatóval szeretnénk segíteni a közösségi szolgálattal most ismerkedőket, illetve gyakorlati tanácsokkal támogatni a már működő programokkal rendelkező intézményeket.

Készítette:

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

EMMI Szociális és Családügyért Felelős Államtitkárság Esélyteremtési Főosztály

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

Szociális Igazgatók és Szakemberek Magyarországi Egyesülete

Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége

Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Ökumenikus Segélyszervezet

KÜLDETÉS

A korábbi generációk egy része úgy nőtt fel, hogy olyan követendő társadalmi mintát látott, amelyben az önkéntesség, a másokért való felelősség, a kölcsönös tisztelet, az akkor is „segítés”, ha nincs nagy baj, katasztrófa, nem kapott kellő figyelmet, megbecsülést és elismerést. Az iskolai közösségi szolgálat – az önkéntesség elterjesztését szolgáló intézkedések mellett – lehetőséget teremt arra, hogy ezen a területen pozitív változások induljanak el. Ezen célok eléréséhez egy olyan együttműködési rendszer működtetése szükséges, ahol jól körülhatároltak a feladatok és szerepek, valamint amelynek minden egyes szereplője (oktatási intézmény, diákok, fogadó intézmények) megtalálja saját küldetését.

Nincsenek könnyű helyzetben a fogadó intézmények ebben a folyamatban. Sokszor a terepgyakorlatra érkező hallgatókra való megfelelő odafigyelés is nehezen megoldható az ellátandó mindennapi alapfeladatok mellett; pedig a felelősségük, szerepvállalásuk, hogy jól képzett gyakorlati szakemberek kerüljenek ki a felsőoktatásból, megkerülhetetlen.

Ugyanilyen fontos küldetése van a fogadó intézményeknek, amikor az iskolai közösségi szolgálatról beszélünk. Fontos látni, megérteni, hogy fogadó intézményként mekkora felelősséget kaptunk abban, hogy részt vegyünk a TÁRSADALMI SZEMLÉLETFORMÁLÁSBAN, melynek kiemelten fontos színterévé válik a közösségi szolgálat.

KÉRJÜK A FOGADÓINTÉZMÉNYEKET, LEGYENEK PARTNEREK EBBEN A TEVÉKENYSÉGBEN! SEGÍTSÉK EZT AZ ÚJ TEVÉKENYSÉGET JÓL MŰKÖDŐ PROGRAMOK KIALAKÍTÁSÁVAL, A NEHÉZSÉGEK, PROBLÉMÁK JELZÉSÉVEL, SZAKMAI ODAADÁSUKKAL. LÁSSUK MEG A LEHETŐSÉGEKET – ÉS NE CSAK A TERHEKET, – EBBEN A FOLYAMATBAN! NINCS ANNÁL NAGYOBB KIHÍVÁS, MINT AMIKOR ARRA KAPUNK LEHETŐSÉGET, HOGY A JÖVŐ GENERÁCIÓJA SZÁMÁRA ADHATUNK ÁT OLYAN ÉRTÉKEKET, MELLYEL EGY HUMÁNUSABB TÁRSADALMAT ÉPÍTHETÜNK FEL.

BÍZUNK ABBAN, HOGY AZ ÖNKÉNTESÉGBEN SZERZETT TAPASZTALATOK JÓL HASZNÁLHATÓAK EBBEN A FOLYAMATBAN IS!

UGYANAKKOR NAGYON FONTOS AZT IS LÁTNUNK, HOGY AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT LEHET BEVEZETÉS AZ ÖNKÉNTESÉG VILÁGÁBA, DE NEM AZONOS AZ ÖNKÉNTESÉGGEL. A DIÁKOK SZEMÉLYISÉGE, AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATHOZ VALÓ HOZZÁÁLLÁSA, AZ ELÉRENDŐ PEDAGÓGIAI CÉLOK, AZ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKKEL, PEDAGÓGUSOKKAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÚJFAJTA SZEREPEK KIALAKÍTÁSÁT TESZI SZÜKSÉGESSÉ, AMELYEK KÜLÖNBÖZNEK ATTÓL, MINT AMIKOR ÖNKÉNTESSEKKEL DOLGOZUNK EGYÜTT. JELEN SZAKMAI ANYAG EZEKHEZ A SPECIÁLIS SZEREPEKHEZ, A JÓ GYAKORLATOK KIALAKÍTÁSÁHOZ, A MEGFELELŐ EREDMÉNYEK ELÉRÉSÉHEZ KÍVÁN SEGÍTSÉGET NYÚJTANI.

ELŐZMÉNYEK, JELENLEGI ÁLLAPOT

A közösségi szolgálat érettségi bizonyítvány kiadásához kötött bevezetésének már számos, hasonló célok megvalósítása érdekében kialakított előzménye volt – például a budapesti Karinthy Gimnáziumban, a Waldorf-intézményekben és az egyházi fenntartású középiskolákban. Az általuk évek alatt kiformált és jól megvalósítható gyakorlat lett az alapja a közösségi szolgálat megvalósításának a középiskolákban. A 2011/12-es tanévben egy pályázat – TÁR(sadalmi) S(zolidaritás)-program – keretében 148 középiskola és számos szociális intézmény valósított meg egy olyan kísérleti jellegű programot, mely a kötelező bevezetés előfutárának is tekinthető.

A 2012/13-as tanévben a középfokú, érettségit adó intézménybe lépett diákok az első olyan évfolyam, ahol az érettség bizonyítvány megszerzéséhez 50 órás közösségi szolgálati tevékenységet szükséges igazolniuk mindazoknak, akik 2016. január 1-jét követően tesznek érettségi vizsgát – kivételt képeznek ez alól a felnőttképzésben, felnőttoktatásban részt vevők, ahol el lehet tekinteni a közösségi szolgálat teljesítésétől. (Az idei tanévben tehát már a második évfolyam kezdte meg a tanulmányait e feltételek mellett.)

A szociális ellátórendszer intézményeinek jelentős részét váratlanul érte a diákok fogadására irányuló kérések sokasága, és az érintettek számára nem is volt teljesen világos és egyértelmű, hogy milyen feladatok hárul(hat)nak ennek során az intézményekre. Mára – feltételezhetően – alig akad olyan szociális intézmény, aki ne találkozott volna ilyen megkeresésekkel; ezek részben az iskolák, részben a diákok, illetve azok szülei felől érkeznek. Azok az intézmények vannak könnyebb helyzetben, ahol iskolai megkeresés történik, hiszen ebben az esetben viszonylag egyszerűen megoldható az intézményi kapcsolat kialakítása és későbbi működtetése.

A szociális intézmények vezetői részben még tartózkodással – esetleg némi félelemmel –, ugyanakkor pozitív várakozással tekintenek a program elé. A megvalósítás számos kérdést vetett fel az intézmények vezetői és munkatársai részéről, mert egyelőre kevés helyen alakultak még ki a jó gyakorlatok, és a diákok fogadásához szükséges időbeli és személyi feltételek is sok esetben hiányoznak. Jelenleg három irány figyelhető meg a szociális intézmények hozzáállásának tekintetében. Az egyik a támogató, ahol az intézmény vezetője felismerte a programban rejlő perspektívákat és pedagógiai lehetőségeket, jó együttműködést alakított ki az iskolákkal, és esetükben már a második tanévben (is) bevált gyakorlatról beszélhetünk.

A második egy tartózkodóbb irány. Ezekben az intézményekben már történtek kisebb lépések a diákok fogadása érdekében, de még nem alakultak ki azok a struktúrák, melyek keretében a feladat rendszeressé és kiszámíthatóvá válhat.

A harmadik irány a teljes elzárkózás. Ezek azok az intézmények, amelyek egyelőre – vagy jellegüknél, munkarendjüknel, vagy vezetésük habitusánál fogva – nem vállalták az együttműködést a középiskolákkal.

Biztató jelenség viszont, hogy a programban részt vevő intézmények számára tisztulnak a diákok fogadásának és az intézmények (iskola-szociális intézmény) együttműködésének feltételei. Egyre több középiskola vezetése ismeri fel, hogy az eredményességet döntően meghatározza, ha a közösségi szolgálatot koordináló tanár szerepére olyan kollégát jelöl, aki kellően motivált a feladatra; és az ilyen pedagógusokkal a szociális intézmények számára is könnyebb az együttműködés, a feladatmegosztások tisztázása is.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

1. 1. NEMZETI KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY

Részlet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényből

A „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.” (Értelmező rendelkezés 4.§ (13.) bekezdés)

"Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A felnőttoktatás keretében szervezett érettségi vizsga esetében közösségi szolgálat végzésének igazolása nélkül is meg lehet kezdeni az érettségi vizsgát. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető." (Az állami vizsgák rendszere 6.§ (4.) bekezdés)

„A közösségi szolgálat szociális, környezetvédelmi, a tanuló társadalmi környezetének javát szolgáló, anyagi érdektől független tevékenység, amely egyénileg vagy csoportosan, projekt módszerrel végezhető. Igazolása a projekt megvalósulásának leírását tartalmazó, az egyén szerepét tükröző dokumentumban történik. A felnőttoktatásban és sajátos nevelési igényű tanulók esetében e kötelezettség nem áll fenn.” (Részletes indoklás 6.§-hoz)

„Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.” (54. Átmeneti és vegyes rendelkezések 97. § 2. bekezdés)

1. 2. KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSI RENDELET

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

45. A középiskolában a közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések

133. § (1) Középiskolában meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet, amely alapján az Nkt.-ban az érettségi bizonyítvány kiadásának feltételeként meghatározott ötven óra közösségi szolgálat elvégzése igazolható legkésőbb a tanuló érettségi bizonyítványa kiadásának időpontjára.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és játékonysági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,

- e) a környezet- és természetvédelemi,
 - f) a katasztrófavédelmi,
 - g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.
- (3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítani.
- (4) A középiskola a 9–11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezi meg vagy biztosít időkeretet a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésére, amelytől azonban indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni.
- (5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.
- (6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.
- (7) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.
- (8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.
- (9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként
- a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,
 - b) az osztálynaplóban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,
 - c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,
 - d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,
 - e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatait és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

1. 3. KÖZÉRDEKŰ ÖNKÉNTES TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY

2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről

- (2) A törvény hatálya nem terjed ki
- d) a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti közösségi szolgálatra.

PEDAGÓGIAI CÉLOK/ALAPELVEK

BEVEZETÉSÜL

A diákok egyrészt több felügyeletet, nagyobb odafigyelést igényelnek, ha egyfajta „élmény-szociális munkát” kell végezniük, másrészt csak olyan feladatot lehet rájuk bízni, aminek hiánya nem okoz fennakadást az intézmények napi működésében. Mindez nagyobb rugalmasságot követel az intézmények vezetőitől, munkatársaitól, mint az eddigi önkéntesek fogadása esetében. A törvényi előírásoknak megfelelően ugyanis a diákok semmi olyan tevékenységet nem végezhetnek, ami bármilyen szakértelmet igényel; így az intézményeknél a napi rutin feladatokon belül ki kell találni olyan tevékenységeket, melyek elvégzésére kifejezetten a tanulókat lehet segítőként bevonni. Minden esetben figyelembe kell venni a tanulók fogadásánál, hogy ők – különösen az első időkben – nemcsak segítséget nyújtanak, hanem plusz segítséget igényelnek az intézmények munkatársaitól. Ezért különös figyelemmel kell eljárni mind az intézmények kiválasztásánál, mind az egyes intézményekbe küldhető diákok számának meghatározásánál. Az intézményeket semmi esetre se terheljük túl, ne akadályozzuk meg az érdemi munkát; és mind a diákok, mind az intézmény számára jó tapasztalat legyen a tanulók közösségi szolgálata.

AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT ALAPELVEI:

A HELYI KÖZÖSSÉG ERŐSÍTÉSE: A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SORÁN VÉGZETT FELADAT OLYAN TEVÉKENYSÉGEKET JELENT, AMELYEK A HELYI KÖZÖSSÉG JAVÁT SZOLGÁLJÁK, ÉS AMELYEK AZ ISKOLÁBAN VAGY AZ ISKOLA KÖZVETLEN KÖRNYEZETÉBEN – ESETLEG NÉHÁNY KILOMÉTERES KÖRZETÉBEN –, VAGY A TANULÓ LAKÓHELYÉN, VAGY ANNAK KÖZVETLEN KÖRNYEZETÉBEN VALÓSULNAK MEG.

SZABAD VÁLASZTÁS ELVE: A DIÁKOK – A SZÜLŐKKEL, TANÁROKKAL VALÓ EGYEZTETÉS ALAPJÁN – MAGUK VÁLASZTHATJÁK KI AZ ÁLTALUK VÉGZENDŐ TEVÉKENYSÉGEKET AZ ISKOLA ÁLTAL MEGSZERVEZETT VAGY A MAGUK ÁLTAL JAVASOLT, AZ ISKOLA ÁLTAL PEDIG ELFOGADOTT TEVÉKENYSÉGEK KÖZÜL.

ANYAGI ÉRDEKTŐL FÜGGETLENSÉG ELVE: AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT KAPCSÁN A FELEK (PEDAGÓGUS, INTÉZMÉNY, FOGADÓ SZERVEZET, MAGÁNSZEMÉLY, DIÁK, SZÜLŐ) ANYAGI ÉRDEKE A PROGRAMBAN NEM MERÜLHET FEL, A TANULÓK TEVÉKENYSÉGE NEM JUTTATHAT SENKIT ILYEN JELLEGŰ ELŐNYHÖZ, HASZONHOZ.

SZERVEZETT KERETEK KÖZÖTTISÉG ELVE: A KÖZÉPISKOLA FELADATA ÉS FELELŐSSÉGE AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SZERVEZÉSE ÉS KOORDINÁLÁSA, EZÉRT ELŐÍRÁS, HOGY CSAK AZ ISKOLA SZERVEZÉSÉBEN LEHET AZ ELSZÁMOLHATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGEZNI. A DIÁKNAK A TEVÉKENYSÉG MEGKEZDÉSE ELŐTT RENDELKEZNI KELL AZ ERRE JOGOSULT ISKOLAI SZEMÉLY, A FELADAT FELELŐSÉNEK ÉS SZÜLEINEK JÓVÁHAGYÁSÁVAL.

KETTŐS CÉL ELVE: A TEVÉKENYSÉGEK SORÁN EGYSZERRE KELL A SZOLGÁLATJELLEGNEK ÉS AZ ÉLMÉNYPEDAGÓGIA-ALAPÚ TANULÁSNAK MEGVALÓSULNIA. A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT MEGVALÓSULÁSÁHOZ SZÜKSÉGES EGYFAJTA TANULÁSI FOLYAMAT JELENLÉTE IS.

KÖLCSÖNÖSSÉG ELVE: A SEGÍTŐ ÉS A SEGÍTSÉGRE SZORULÓ SZEMÉLY – LEHETŐSÉGEIHEZ MÉRTEN – AKTÍVAN BEVONÓDIK A PROGRAMBA. A KÖLCSÖNÖSSÉG MEGÉLÉSÉRE A FELKÉSZÍTÉS SORÁN KELL ÉRZÉKENNYÉ TENNI A DIÁKOKAT, ÍGY ELŐSEGÍTVE, HOGY A DIÁK NYITOTT ÉS ELFOGADÓ LEGYEN AZZAL A SZEMÉLLEL, AKIVEL KAPCSOLATBA LÉP.

KÖZVETLENSÉG ELVE: A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SORÁN NEM A SZERVEZETET, HANEM KÖZVETLENÜL A SZERVEZET CÉLCSOPORTJÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGET KELL VÉGEZNI. A SEGÍTŐ (DIÁK) ÉS A SEGÍTSÉGRE SZORULÓ KÖZÖTT SZEMÉLYKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS, PARTNERSÉG JÖN LÉTRE, AMI A SZEMÉLYEK KÖZÖTTI VALÓDI KAPCSOLATRA HELYEZI A HANGSÚLYT, S ÍGY ALKALMAS A SZEMÉLYISÉGFORMÁLÁSRA, AZ ÖNISMERET FEJLESZTÉSÉRE.

EGYÜTTMŰKÖDÉS ELVE: AZ ISKOLÁBAN VAGY A FOGADÓ SZERVEZETNÉL A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT KAPCSÁN PARTNERI VISZONY ALAKUL KI AZ ÖSSZES ÉRINTETT KÖZÖTT, NEM JELENHET MEG ALÁ-FÖLÉRENDELTSÉG SEM A PEDAGÓGUS - DIÁK, SEM A FOGADÓ SZERVEZET - DIÁK, SEM AZ ELLÁTOTT, SEGÍTETT SZEMÉLY - DIÁK VISZONYÁBAN.

ARÁNYOSSÁG ELVE: A DIÁK ISKOLAI (PL. DÖK) VAGY OLYAN KÜLSŐ SZERVEZETNÉL, AMELYNEK TAGJA, CSAK RÉSZBEN VÉGEZheti AZ IKSZ-ET. AZ ILYEN JELLEGŰ, EGYÉBKÉNT IS VÉGZETT FELADAT (PL. DIÁKÖNKORMÁNYZATI, SPORTEGYESÜLETI, ÉNEKKARI VAGY BÁRMELY MÁR SZERVEZETET ÉRINTŐ) ÖNMAGÁBAN MÉG NEM MINŐSÜL KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATNAK. HA A TEVÉKENYSÉG KIEGÉSZÜL AKTÍV, EGYÉNI, AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT JOGSZABÁLYBAN EMLÍTETT TERÜLETEIN ELLÁTANDÓ TÖBBLETFELADATTAL, AZ ISKOLA ÁLTAL ELFOGADOTT ARÁNYBAN SZÁMOLHATÓ EL AZ ELŐÍRT 50 ÓRA RÉSZEKÉNT.

VÁLTOZATOSSÁG ELVE: AZ ALAPVETŐ PEDAGÓGIA CÉL SZEMPONTJÁBÓL FONTOS, HOGY TÖBB TERÜLETEN (PL. HÁROM) ÉS RENDSZERESEN ISMÉTLŐDŐ TEVÉKENYSÉGEKRE ÉPÜLVE VÉGEZZE A DIÁK ÚN. KONTAKTÓRÁK (VAGYIS A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT 50 ÓRÁJÁBÓL A MIN. 40 ÓRA) FELADATAIT.

FENNTARTHATÓSÁG ELVE: LEHETŐLEG OLYAN TEVÉKENYSÉGEKBEN VEGYENEK RÉSZT A DIÁKOK, AMELYEK HOSSZÚTÁVON FENNTARTHATÓK, VALAMINT A TOVÁBBI ÉVFOLYAMOK ÉS AZ ELLÁTOTTAK SZÁMÁRA IS ELŐNYÖSEK.

RÉSZREHAJLÁS-ELLENESÉG: A TANULÓ A KÖZVETLEN HOZZÁTARTOZÓJÁNÁL, ANNAK KÖZVETLEN MUNKAHELYÉN NEM VÉGEZHEK KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATOT. A NAGYSZÜLŐK, SEGÍTSÉGRE SZORULÓ ROKONOK, KÖZELI HOZZÁTARTOZÓK LÁTOGATÁSA ÖNMAGÁBAN ÉRTÉK, DE NEM SZÁMOLHATÓ EL AZ IKSZ RÉSZEKÉNT.

ÖSSZEGZÉSÜL

A közösségi szolgálat megszervezéséért, lebonyolításáért, dokumentálásért a meghatározott feladatoknak a közösségi szolgálatot szabályozó rendelkezésekhez való illeszkedésért, azok ellenőrzéséért az az iskola felelős, amellyel a diák tanulói jogviszonyban áll. Döntően a tevékenység mibenléte, illetve a program határozza meg, hogy szükség van-e a folyamatos pedagógiai felügyeletre és/vagy a helyszínre kísérésre.

A felkészítés, lezárás kapcsán, illetve a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben meghatározott esetekben (egészségügyi területen minden esetben, szociális és jótékonyági területen szükség szerint) mentort kell bevonni, akivel a program során a pedagógusnak közösen kell a tanulókról gondoskodni. Ez természetesen nem minden esetben jelent személyes részvételt a feladatok végzése során. A fogadó szervezet részéről lehetőleg olyan mentort kell kiválasztani, aki jó pedagógiai érzékkel és jó kapcsolattartó készséggel rendelkezik, valamint könnyen megtalálja a hangot a fiatalokkal.

A közösségi szolgálat során a tanuló köteles közösségi szolgálati naplót vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. Mindemellett röviden le kell jegyeznie a végzett órákhoz kapcsolódó tevékenységek tapasztalatait, élményeit a közösségi szolgálat napló „megjegyzés” rovatába. A tanuló – a feldolgozást segítve – hangfelvételt, fényképes, filmes beszámolót is készíthet az ellátottak és a fogadó intézmény beleegyezésével, de ez a beszámoló nem tehető kötelezővé, csupán motiváló eszköz lehet.

Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése során egyik félnek sem származhat anyagi haszna a tanuló tevékenységéből. A tanulók olyan tevékenységet sem végezhetnek, amely bármely intézmény munkatársainak előírt kötelessége, amelyért egyébként ellenszolgáltatás járna, szakképzett munkaerő végeznél, illetve amelynek elvégzésére megbízás vagy munkaviszony létesítésére lenne szükség. Nem vehet részt a diák olyan tevékenységben, mely bármely intézmény vállalkozási tevékenységéhez kapcsolódik. A diák által végzett tevékenységet úgy kell meghatározni, hogy az egyfelől megfeleljen az ő életkorának, képességeinek és a közösségi szolgálat előírásainak, elveinek; másfelől a tanuló általa megtapasztalhassa az önzetlen segítség, az adás örömét. Az iskolai közösségi szolgálat feladatainak teljesítésekor a diákban, szülőben ne merüljön fel az „ingyenmunka” képze.

Szakmai feladatokat nem végezhetnek a diákok, ilyen tevékenység végzése, végeztetése tilos! A szolgálatot végző diákok felkészítésének fontos eleme annak tudatosítása, hogy ők egyik területen sem helyettesíthetik az ott dolgozókat. Kizárólag olyan segítő tevékenységeket végezhetnek, amelyek szakképzettséget nem igényelnek, és az nem az adott szervezet munkatársának/munkatársainak a munkaköri feladata. A fogadóintézményben is elengedhetetlen ennek tisztázása, ami segíti a szakmai feladatokkal megbízott dolgozókkal való együttműködést, a bizalmi légkör kialakítását. Cél, hogy a segítő (tanuló) és a segítségre szoruló (szociális területen az ellátott) között közvetlen személyközi kapcsolat jöjjön létre, egyfajta együttműködés, amelyben a segítő megélheti, hogy az általa végzett tevékenységgel szebbé, jobbá, könnyebbé, vidámabbá tehetette embertársa életét.

Az iskolai közösségi szolgálat tevékenységeit úgy kell meghatározni, hogy azok megfeleljenek a diákok életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint nem veszélyeztetik sem a diákok, sem az ellátott, segített személyek testi-lelki egészségét és nem sértik alapvető emberi jogait.

A tanulók naponta legalább egy, legfeljebb három óra közösségi szolgálatot végezhetnek, függetlenül attól, hogy tanítási nap van, vagy sem. Egyéb előírások nem vonatkoznak kötelező érvényűen a diákokra.

Az iskolai közösségi szolgálatra nem vonatkozik a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény, ezért nem kötelező közvetlenül a tanulóval szerződést kötni. Ez nem zárja ki, hogy egyéni szerződéskötésre sor kerüljön; indokolt esetben és az elvégzendő tevékenység függvényében jogos igényként merülhet fel a megállapodás megkötése. A megállapodást az érintett szülőnek (gondviselőnek) és a koordináló pedagógusnak is minden esetben ellenjegyeznie kell.

FOGALMAK:

- *EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS: AZ A MEGÁLLAPODÁS, MELYET ISKOLÁN KÍVÜLI KÜLSŐ SZERVEZET ÉS KÖZREMŰKÖDŐ MENTOR BEVONÁSAKOR (EGÉSZSÉGÜGYI TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEN MINDEN ESETBEN, SZOCIÁLIS ÉS JÓTÉKONYSÁGI TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEN SZÜKSÉG SZERINT) AZ ISKOLA ÉS A FELEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK KEZDETE ELŐTT KELL MEGKÖTNI, S AMELYNEK TARTALMAZNIA KELL A MEGÁLLAPODÁST ALÁÍRÓ FELEK ADATAIN ÉS VÁLLALT KÖTELEZETTSÉGEIN TÚL A FOGLALKOZTATÁS IDŐTARTAMÁT, A MENTOR NEVÉT ÉS FELADATKÖRÉT.*
- *ELLÁTOTT, SEGÍTETT SZEMÉLY: AZ A SZEMÉLY, AKIT A DIÁK AZ IKSZ SORÁN SEGÍTŐ JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEIVEL ELSŐSORBAN TÁMOGAT.*
- *FOGADÓ SZERVEZET, FOGADÓ INTÉZMÉNY: AZ AZ INTÉZMÉNY, SZERVEZET, AHOL A DIÁK A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATOT TELJESÍTI. A SZOLGÁLAT TELJESÍTÉSE ISKOLÁN, INTÉZMÉNYEN BELÜL, CIVIL VAGY NONPROFIT SZERVEZETNÉL, ÁLLAMI INTÉZMÉNYNÉL, ILLETVE MAGÁNSZEMÉLYNÉL IS SZERVEZHETŐ; UTÓBBI ESETBEN AZ ISKOLA, EGY ERNYŐSZERVEZET VAGY EGY EGYÉB KOORDINÁLÓ SZERVEZET LEHET A FOGADÓ INTÉZMÉNY.*
- *GONDOZÓ: AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉG SORÁN FELÜGYELETRE KÖTELES GONDOZÓNAK AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉG FELÜGYELETÉVEL, SZÁMÁRA UTASÍTÁSADÁSI JOGGAL RENDELKEZŐ ALKALMAZOTT TEKINTENDŐ.*
- *ISKOLAI Közösségi Szolgálat (IKSZ): A TANULÓ HELYI KÖZÖSSÉGÉNEK JAVÁT SZOLGÁLÓ, SZERVEZETT KERETEK KÖZÖTT FOLYTATOTT, ANYAGI ÉRDEKTŐL FÜGGETLEN, EGYÉNI VAGY CSOPORTOS TEVÉKENYSÉG, ÉS ANNAK PEDAGÓGIAI FELDOLGOZÁSA A JOGSZABÁLYBAN MEGHATÁROZOTT HÉT TERÜLETEN.*
- *KÍSÉRÉS: PARTNERI VISZONYON ALAPULÓ CSELEKVÉSFORMA: A DIÁKOK FIZIKAI VAGY LELKI SEGÍTÉSE, TÁMOGATÁSA A PEDAGÓGUS RÉSZÉRŐL, AMELYNEK KERETÉBEN A DIÁKOK EGYÉNILEG VAGY CSOPORTBAN – PEDAGÓGUS/PEDAGÓGUSOK KOORDINÁLÁSÁVAL – SAJÁT TEVÉKENYSÉGEIKRE REFLEKTÁLHATNAK.*

- **KONTAKTÓRA:** A DIÁKNAK AZ IKSZ-EN BELÜLI, KÖZVETLENÜL A TEVÉKENYSÉGRE FORDÍTOTT ÉS TELJESÍTETT IDEJE. A KONTAKTÓRA MINIMUM 40 ÓRA, MELYHEZ LEGFELJEBB 5 ÓRA FELKÉSZÍTÉS ÉS 5 ÓRA LEZÁRÁS TÁRSUL. A TEVÉKENYSÉGEK JELLEGÉBŐL ADÓDÓAN AZ UTÓBBIK IS SZÜKSÉG SZERINT, ARÁNYOSAN VANNAK ELOSZTVA AZ ÉRINTETT TANÉVEKRE. EGY ÓRA ALATT 60 PERC ÉRTENDŐ, AMELYBE NEM SZÁMÍTHATÓ BE A TEVÉKENYSÉG HELYSZÍNÉRE VALÓ ODA-VISSZA TÖRTÉNŐ UTAZÁS, ELJUTÁS IDŐTARTAMA.
- **KOORDINÁLÓ PEDAGÓGUS:** AZ ISKOLA IGAZGATÓJA ÁLTAL AZ IKSZ MEGSZERVEZÉSÉRE KIJELELT PEDAGÓGUS, AKI A MŰKÖDTETÉssel ÉS TEVÉKENYSÉGEKKEL KAPCSOLATOS FELADATOKÉRT ÉS AZ ADMINISZTRÁCIÓÉRT FELEL.
- **KOORDINÁTOR:** A FOGADÓ INTÉZMÉNYBEN KIJELELT MUNKATÁRS, AKI AZ ISKOLÁVAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁSÉRT, A FOGADÓ SZERVEZETEN BELÜL A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SZERVEZÉSI ÉS MŰKÖDTETÉSI FELADATAIÉRT, VALAMINT AZ ELŐZETESEN MEGHATÁROZOTT INTÉZMÉNYI ADMINISZTRÁCIÓÉRT FELEL.
- **KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATI NAPLÓ:** AZ ISKOLA ÁLTAL A DIÁK SZÁMÁRA KÉSZÍTETT NAPLÓ, MELYET MINDEN TANULÓ MAGA KÖTELES VEZETNI. A DIÁK A NAPLÓBAN RÖGZÍTI, HOGY MIKOR, HOL, MILYEN IDŐKERETBEN ÉS MILYEN TEVÉKENYSÉGET FOLYTATOTT. A FELADAT TELJESÍTÉSÉT A FOGADÓ INTÉZMÉNY KIJELELT MUNKATÁRSA VAGY A FOGADÓ FÉL A NAPLÓ VONATKOZÓ OSZLOPÁBAN ALÁÍRÁSÁVAL IGAZOLJA.
- **KÜLDŐ OKTATÁSI INTÉZMÉNY:** AZ AZ ISKOLA, AHOL A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT KERETÉBEN ÉRINTETT DIÁK TANULÓI JOGVISZONNYAL RENDELKEZIK, ÉS AMELY MEGSZERVEZI A DIÁK SZÁMÁRA AZ IKSZ KERETÉBEN VÉGEZHETŐ TEVÉKENYSÉGEKET.
- **MENTOR:** AZ A FOGADÓ INTÉZMÉNYHEZ TARTOZÓ MUNKATÁRS, AKIT A JOGSZABÁLYBAN MEGHATÁROZOTT ESETEKBEN (EGÉSZSÉGÜGYI TERÜLETEN MINDIG, ILLETVE SZOCIÁLIS ÉS JÓTÉKONYSÁGI TERÜLETEN SZÜKSÉG SZERINT) KÖTELEZŐEN KELL BIZTOSÍTANIA AZ INTÉZMÉNYNEK. LEHETŐLEG OLYAN MENTORT KELL KIVÁLASZTANI, AKI JÓ PEDAGÓGIAI ÉRZÉKKEL ÉS JÓ KAPCSOLATTARTÓ KÉSZSÉGGEL RENDELKEZIK, S AKI KÖNNYEN MEGTALÁLJA A HANGOT A DIÁKOKKAL.

SZOCIÁLIS TERÜLET - TEVÉKENYSÉGEK, FELADATOK

ELŐLJÁRÓBAN

- *A tevékenységek akkor kezdődhetnek meg, ha az iskolával az együttműködés keretei tisztázódtak. (Együttműködési megállapodást kötelező érvényűen a mentort igénylő tevékenységeknél kell készíteni.) Kizárólag azok a diákok végezhetnek közösségi szolgálatot, akik kitöltötték a jelentkezési lapot, és akik szülői (gondviselői) jóváhagyással rendelkeznek. Ennek ellenőrzése az iskola feladata.*
- *Dr. Paller Judit mb. országos tisztifőorvos tájékoztatása szerint az iskolai közösségi szolgálatról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján a középiskolai tanulók által végezhető közösségi szolgálat nem tekinthető munkakörnek, így a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet e tevékenységekre nem alkalmazandó. Az országos tisztifőorvos javaslata alapján elegendő a szülő részéről a diák egészségi állapotát igazoló nyilatkozat, amely formanyomtatvány elérhető a www.kozossegi.ofi.hu cím alatt a Letöltések menüpontból. Egyedi esetekben felmerülhetnek költséggel járó egészségügyi vizsgálatok, oltás, amely esetekben az intézmény és a diák közösen döntheti el, hogy vállalják ennek költségeit vagy elállnak a tevékenységtől. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben foglaltak alapján az iskolai közösségi szolgálat teljesítésekor a tanulók nem látnak el (nem láthatnak el) munkaköri feladatokat, ebből eredően más tevékenység során sem lehet szükség egészségügyi könyvre vagy orvosi igazolásra. Ugyanakkor a biztonság érdekében – a szülői nyilatkozat mellett – érdemes körülírni, hogy milyen feladatokat végezhet, illetve nem végezhet a diák.*

- *Az alapelvek figyelembevételével kell a tevékenységeket és a felkészítést megszervezni.*
- *Hasznos, ha a diákok csoportosan vagy párban végzik a tevékenységeket.*
- *Megkülönböztető jelzés (póló, kitűző) igény és intézménytípustól, -nagyságtól függően használható.*
- *Fontos, hogy a diákok motiváltak legyenek a feladatvégzésben, ezért érdemes a feladatkiosztásba is bevonni őket. Mindenkinek konkrét, egyéni feladatot kell adni, amiért ő felelős.*
- *Felelősséget kell a diákokra ruházni, de a szükséges háttérrel is meg kell teremteni ehhez (pl. bármikor elérhető a mentor, a koordinátor).*
- *Érdemes fokozatosan bevezetni a tanulókat a tevékenységekbe, egyre összetettebb feladatokkal, elvárt kompetenciákkal.*
- *A különböző tevékenységeket érdemes összekötni, kombinálni.*
- *Hasznos, ha van látható produktuma a tevékenységeknek.*
- *A személyes kapcsolatot nem igénylő tevékenységek csak részfeladatokként építhetők be a projektbe.*
- *A tevékenységek végzésének folyamata közben, illetve lezárásaként érdemes szóban vagy írásban értékelni a diákok elvégzett egyéni tevékenységét, hozzáállását. A tevékenységről szóló értékelést érdemes a diákoktól is kérni (lásd melléklet).*

ÖTLETEK A SZOCIÁLIS ÁGAZAT INTÉZMÉNYEI SZÁMÁRA¹

AZ INTÉZMÉNY FALAIN BELÜL VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK

SZOCIÁLIS SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG SEGÍTÉSE

- Felolvasás, újságolvasás, beszélgetés, ellátottak meghallgatása, mesélés egyénileg és csoportosan az időskorúak otthona lakóinak,
- Tanulásban való segítség gyermekotthonban, fogyatékossgal élők körében, „korrepetálás”, (pl. versgyakorlás, leckeírás, nyelvtanítás),
- Tehetséggondozás,
- Életinterjú készítése idős emberekkel,
- Az iskolai oktatásban résztvevő ellátottak (kiskorú, illetve utógondozott anyák) tanulásának segítése,
- Kapcsolatfelvételen segítség, levélírásban/e-mail írásában segédkezés,
- Internethasználatban segítségnyújtás, gyakorlásban támogatás,
- Közös játék szervezése a közösségi térben (pl. kártya- és társasjátékok, memóriafejlesztő játékok, sakk, vetélkedő, agytorna-feladatok összeállítása),
- Közös beszélgetés egy adott témában (pl. egészséges életmód, bűnmegelőzés),
- Az intézményben eltöltött időszak előtti években gyakorolt kézműves tevékenységek felelevenítése (pl. kötés, horgolás, hímzés, szövés, főzés, sütés),
- Közös dekoráció készítése,
- Szellemi kikapcsolódást jelentő tevékenységek (pl. előadások, rádióhallgatás, tévézés, zenehallgatás, közös éneklés, hitélet gyakorlásában segítség),
- Befőzésben segítség,
- Szakköri tevékenységekben részvétel (pl. irodalmi, kézműves, jóga, torna, újságfelolvasás, zenehallgatás, varró-, báb- és énekszakkör, közös főzés lebonyolítása),
- Művészeti foglalkozásban segítség (pl. közös zenélés, színjátszás, ének-tánc, rajzolás, filmnézés és beszélgetés a látottakról, agyagozás),

¹ Az iskolai közösségi szolgálat tevékenységeinek meghatározásánál a jogszabályi keretek mellett „Az iskolai közösségi szolgálat alapelvei” és az „Összegzés” című részekben foglaltak az irányadók.

- Foglalkozások szervezése és vezetése (pl. színjátszó csoport, irodalmi kör, életmód csoport, bábfoglalkozás, táncfoglalkozás, festés, gyöngyfűzés, közös zenélés, kézműves foglalkozások, fodrászati tevékenységek). A nevelőszülői hálózatban szabadidős programok segítése: szervezés, lebonyolítás, kézműves foglalkozások, műsorkészítés, meghívott előadók szervezése,
- Terápiás tevékenységekbe való bekapcsolódás, ezek koordinálása (pl. közös takarítás, terítés),
- Hajléktalanszállón vetélkedő, közös program (pl. főzés) szervezése,
- Műsoros rendezvényen való közreműködés, irodalmi est összeállítása; kulturális tevékenységek (pl. kívánságműsor, nemzeti ünnepek, nyílt nap, ünnepek, névnapok) előkészítésében történő közreműködés, illetve fellépés,
- Egészségfejlesztéssel kapcsolatos felvilágosítás segítése,
- Az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulásának és működésének segítése,
- Tevékeny részvétel az aktuális ünnepekre való felkészülésben, dekoráció készítése, közös ünneplés, hagyományok, szokások megismertetése, kialakítása, mélyítése,
- Az ellátottak körében életminőségük javítása érdekében kutatás, igényfelmérés, akár az éttrend összeállítására vonatkozó kívánságok, vagy akár a törvényes képviselők felé történő egyéni szükségletek továbbítása céljából. (Feladatokat önállóan nem, kizárólag mentálhigiénés munkatárs felügyeletével, jelenlétében végezhetnek a diákok.)
- Könyvtári könyvek, újságok kölcsönzése, kiszállítása, begyűjtése idősek, mozgáskorlátozottak számára.

NAPI GONDOZÁSI, MENTÁLHIGIÉNÉS, EGYÉB TEVÉKENYSÉG SEGÍTÉSE

- Betegkísérés,
- Segítségnyújtás az ellátottak háztartási teendőinek elvégzésében (pl. ruhásszekrény rendbetétele, ruhahajtogatás),
- A napi tevékenységek (pl. étkezés) előkészítésében való segítkezés,
- Az ellátottak napi életét megkönnyítő rendszeres és alkalmi – nem szakszerű és szakmai jellegű – tevékenységeinek segítése,
- Étkezésben, folyadékpótlásban, hely- és helyzetváltogatásban segítségnyújtás (pl. mobilizálásban való aktív részvétel),
- Fekvőbetegek levegőztetésében, ágytornában, öltöztetésben a szakfeladatokat ellátó munkatársat nem kiváltó, segítő tevékenységek,
- A közös tevékenységekben való részvétel segítése (pl. kerekesszékes ellátott mozgásának segítése; a szakmai tevékenységek nem tartozhatnak bele),
- Egészségmegőrzést szolgáló felvilágosítás, beszélgetés,
- Weblapszerkesztésben segítség a tevékenység részidejében,
- Az ellátottak által használt közösségi terek (tereknek) az állagmegóvás keretei között (pl. tisztasági meszelés, mázolás kapcsán) végzett közös feladatok.

SZABADTÉRI PROGRAMOKBAN VALÓ RÉSZVÉTEL

- Jó idő esetén az ellátottakkal szabadtéren végzett szabadidős tevékenységek (ld. Szociális szabadidős tevékenység segítése),
- Mozgás, sportolás szabadtéren az adott lehetőségek keretei között,
- A lakók közvetlen és tágabb környezetének rendbetételében segítségnyújtás,
- Az intézmény területén található kert és zöldövezet rendbetételében segítségnyújtás, közös(!) parkgondozás/parkrendezés (pl. gereblyezés, gyümölcsszedés),
- Külső munkálatokban való segédkezés, lehetőség szerint közös tevékenységekkel összekötve és az arányosság elvének figyelembevételével (pl. levéleseprés, hó eltakarítása, fűnyírás, kert karbantartása, lomtalanítás, egyszerűbb karbantartási feladatok, kerítésfestés, padok karbantartása, komposztálás, illetve állatgondozás, gyógynövény-kertészetben segédkezés),
- Az intézmény környezetének rendbetétele az állagmegóvás keretei között (pl. játszótéri eszközök mázolása, nyílászárók mázolása),
- A lakásotthonok környezetének közös rendezése (pl. virágültetés, faültetés,) udvar átalakításban való részvétel,
- Udvari felügyeletben segédkezés,

AZ INTÉZMÉNY TERÜLETÉN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEK:

- Foglalkoztatási tevékenységekben való segítségnyújtás (pl. munkahelyre, orvoshoz, illetve szakrendelésre történő kísérés),
- Aktivitást segítő fizikai tevékenységek: séta segítő jellegű kísérése, sportolásban való közreműködés, (pl. közös biciklizés a gondozottakkal) együtt sportolás (pl. közös futás, csörgőlabdázás, a Speciális Olimpiai Szövetség sporttevékenységeiben való segítség),
- Kirándulások szervezésében, lebonyolításában, kíséretben közreműködés, városnéző sétára kísérésben segédkezés,
- Külső rendezvények, látogatások alkalmával kísérés, közreműködés, közös részvétel (pl. mozi, cukrászda, múzeum, időszaki kiállítás, színház látogatása a gondozottakkal),
- Ellátottaink által készített termékek bemutatását, kiállítását, árusítását előkészítő tevékenységek segítése (pl. jótékonysági vásáron, de pénzügyi tevékenységekkel, árusítással kapcsolatos tevékenységek nem tartoznak ide),
- Táborokban részvétel, a lebonyolításban való segédkezés (pl. nyári táboroztatásban segítség),
- Gyermek, gyermekközösségek iskolába kísérése, visszakísérése,
- Önálló életvezetés segítése (pl. közös vagy egyéni bevásárlás, főzés, takarítás, közlekedés),
- Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás, (nem pénz-) küldemény feladása,
- Hajléktalanoknak étel- és teaosztás közterületen,
- Idős emberek látogatása otthonukban, segítségük a mindennapi életben.

FORGATÓKÖNYV – SZERVEZÉSI MÓD

AZ IKSZ LEBONYOLÍTÁSÁNAK LÉPÉSEI ÉS A FOGADÓ INTÉZMÉNYEK FELADATAI

A PROGRAM ELŐKÉSZÍTÉSE

I.1. Célok meghatározása

- *Született-e arról döntés az intézmény/szervezet vezetőségénél, hogy az iskolai közösségi szolgálat keretében fogadnak diákokat az intézménynél?*
- *Milyen célt szeretne megvalósítani a közösségi szolgálattal az intézmény?*

I.2. Feladatok meghatározása

- *Melyek azok a feladatok, tevékenységek, amelyek elvégzése valóban hasznára válhat az intézmény ellátottjainak, a diákokkal megvalósíthatók és számukra is eredményes, építő jellegű?*
- *A kijelölt feladatok egyénileg vagy csoportosan végezhetők?*
- *Rendszeresen végezhető feladatról vagy egyszeri tevékenységről van szó?*
- *Szükséges-e valamilyen készség, szaktudás az adott feladat elvégzéséhez?*

I.3. Infrastruktúra, háttér vizsgálata

- *Hány főt tud egyszerre fogadni az intézmény és milyen rendszerességgel?*
- *Rendelkezik-e az intézmény a program lebonyolításához szükséges infrastruktúrával, kapacitással (pl. emberi erőforrás, eszközök, csoport fogadására alkalmas helyiség stb.)?*
- *Felmérésre kerültek-e a program várható költségei, illetve azok finanszírozási háttere? Ebben az esetben van-e a szervezetnek plusz forrása a program végrehajtásához?*
- *Mely területeken kötelező a mentor, és hol ajánlott alkalmazása?*
- *Kijelölték-e azt a programot koordináló munkatársat/kat a szervezetnél, aki a pedagógussal, iskolával egyeztet, illetve aki a tevékenységet felügyeli?*

I.4. Előkészítés

- *Készült-e részletes ütemterv, forgatókönyv a programról, amely magába foglalja az (intézmény oldaláról történő) előkészítést, lebonyolítást és a program utókövetését?(A közösségi szolgálat tevékenységeihez tartozó előkészítés és lezárás csak pedagógus jelenlétében valósulhat meg.)*
- *Rendelkezik-e a szervezet a diákcsoportok, programok nyilvántartásához szükséges sablonokkal (jelenléti ív, balesetvédelmi oktatás, etikai nyilatkozat, nyilvántartó lap stb.)?*
- *Mely feladatokból választhatnak a diákok?*
- *Milyen időkeretben, az év mely időszakában fogadná az intézmény a diákokat?*
- *Megtörtént-e az egyeztetés a csoport pedagógusával az elérendő célokról, a diákok felkészüléséről?*
- *Van-e olyan attitűd, ismeret, amely előfeltétele a diákok tevékenységeinek?*
- *Készült-e terv a diákok felkészítésére, amely magában foglalja a céloknak, a feladat és a tevékenység elvárt pedagógiai eredményének, valamint az egészségügyi/munkavédelmi kérdéseknek az áttekintését?*
- *Amennyiben szükséges, kötött-e együttműködési megállapodást az iskola, illetve a fogadó intézmény, amelyben rögzítik a program részleteit, a felelősségi köröket, a felmerülő költségeket, azok finanszírozását stb.?*
- *Kiskorú résztvevők lévén, a szülők (gondviselők) beleegyeztek-e, hogy gyermekeik az adott intézménynél az előre egyeztetett tevékenységet elvégezzék?*

PROGRAM LEBONYOLÍTÁSA

- *Megtörtént-e a diákok, pedagógusok felkészítése, a szervezet háttérének, tevékenységének ismertetése, a szervezet munkatársainak, a program koordinátorának, a diákokkal esetleg kapcsolatba kerülő személyeknek a bemutatása?*
- *Ki és mikor tölti ki a jelenléti ívet?*
- *A program alatt rendelkezésre áll-e a koordinátor, akihez a diákok kérdéseikkel, felmerülő nehézségeikkel fordulhatnak?*
- *Azok a diákok, akik nem napi három órán át, hanem még azon túl is tevékenykednének, tehetik-e ezt önkéntesként? (Ebben az esetben a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény rendelkezései az irányadók.)*
- *Az 50 óra teljesítése után miként lehet és érdemes őket bevonni az önkéntesek által vállalható feladatok végzésébe?*

PROGRAM ZÁRÁSA, ÉRTÉKELÉS

- *A feladat elvégzése után adott-e szóbeli, esetleg írásbeli visszacsatolást a programkoordinátor a diákoknak? Megtörtént-e a szervezet részéről a köszönetnyilvánítás?*
- *Hogyan dokumentálja a szervezet a program tapasztalatait?*
- *A program értékelésekor vizsgálták-e az eredeti célok megvalósulását? Hogyan zajlik a kiértékelés (pl. közösen a diákokkal, pedagógussal)?*

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS (MINTÁJA A MELLÉKLETEK KÖZÖTT MEGTALÁLHATÓ)

Együttműködési megállapodás tartalma röviden:²

- A fogadó Szervezet és az Iskola adatai
- A kapcsolattartók adatai
- (Ha szükséges) a mentor neve, feladatköre és elérhetőségei
- Az Iskola kötelezettségei, vállalásai
- A fogadó Szervezet kötelezettségei, vállalásai
- (Amennyiben szükséges) a programmal kapcsolatban felmerülő költségek és annak kötelezettségvállalója
- A program ütemezése
- A program megvalósulása során felmerülő módosítási kérelmek bírálatának menete
- A Felek elállási, felmondási joga

A KÖTELEZETTSÉGEKRŐL, VÁLLALÁSOKRÓL RÖVIDEN:

Az Iskola vállalásai:

- személyi javaslatétel a program koordinátori feladatokra
- a diáktoborzás hirdetési formájának biztosítása, a hagyományos iskolai hirdetőtábla, illetve az iskolai honlap eszközeivel

² Az együttműködési megállapodás tervezetét megtalálja a mellékletben, illetve a következő oldalon:
<http://www.kozossegi.ofi.hu/Contents/ShowContentByTitle?title=Let%C3%B6lt%C3%A9sek>

A fogadó Szervezet vállalásai:

Kötelezően ajánlott elemek:

- a program teljes dokumentációjának elkészítése és az Iskola rendelkezésére bocsátása
- az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diákok jelenlétének dokumentálása, jelenléti ív vezetése
- az Iskola által igényelt konzultáció esetén az azonnali rendelkezésre állás
- visszajelzés szóban és írásban a diákoknak, valamint az Iskoláknak a tevékenységek tapasztalatairól

Szabadon választott elemek:

- munkaszerződés kötése az Iskola által javasolt programkoordinátorral
- részvétel a diáktoborzó találkozókön
- a programhoz kapcsolódó diákok szüleivel (gondviselőivel) való kapcsolattartás és igényelt konzultáció biztosítása
- évi egy alkalommal a programban résztvevő, jelentős időtartamú közösségi szolgálatot teljesítő diákok részvételével tapasztalatösszegző együttlét szervezése, bonyolítása, finanszírozása a programkoordinátor és a szervezet képviselőjét biztosító szakmai mentor részvételével

BIZTOSÍTÁS

Az állam minden magyar állampolgárságú gyermek részére 3–18 éves korig gondoskodik a balesetbiztosításról a tanórán kívüli tevékenységeit illetően is. A fogadó szervezet a tevékenységekhez kapcsolódó felkészítést, balesetvédelmi tájékoztatást tart a tanulók számára, amelyet követően a tanuló aláírja, hogy részt vett a felkészítésen; felelősségét megértette, az előírásokat, a házirendet magára nézve kötelezően elfogadja.

FELELŐSSÉGVÁLLALÁS

Részlet az együttműködési megállapodásból:

(1) A fogadó szervezet köteles biztosítani:

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos tevékenységhez szükséges feltételeket,
- b) ha szükséges, pihenőidőt,
- c) a közösségi szolgálattal összefüggő tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, a balesetvédelmi és felelősségvállalási ismeretek megszerzését,
- d) a tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú tanuló esetén a közösségi szolgálati tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét,
- e) a szervezet érvényes házirendjének megismertetését.

(2) Ha a jelen megállapodás másként nem rendelkezik, a fogadó Szervezet gondoskodik a közösségi szolgálati tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállításról, szállásról és étkezésről.

(3) A tanuló köteles:

- a) a közösségi szolgálat tevékenységet a fogadó szervezet utasításai, a tevékenységekhez kapcsolódó felkészítésen, a balesetvédelmi és felelősségvállalási tájékoztató elhangzottak szerint, az előírásokat elfogadva végezni,
- b) a szervezet érvényben lévő házirendjét betartani.

(4) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, a tanuló köteles erre az utasítást adó személy figyelmét felhívni. A tanuló nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelemfelhívási kötelezettségének eleget tett.

(5) A tanuló által a közösségi szolgálat során végzett tevékenységgel összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt a tanulónak felróható magatartás okozta – a jelen szerződésben eltérő rendelkezés hiányában –, a fogadó szervezet a tanulótól követelheti kárának megtérítését.

(6) Amennyiben a tanuló bizonyítja, hogy:

a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára,

b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közösségi szolgálattal összefüggésben végzett tevékenység ellátásához szükséges dologban a közösségi szolgálati tevékenység végzésének helyén keletkező kára a Szervezettől kapott utasítással összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a tanuló elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó Szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely a tanulónak felróható magatartásából származott.

(7) Az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő tanuló (vétőképes kiskorú) által elszenvedett kár, vagy harmadik személynek okozott kár esetén a felügyeletére köteles gondozója az okozott kárért a károkozóval egyetemlegesen felelős. Az iskolai közösségi szolgálati tevékenység során felügyeletre köteles gondozónak az Intézmény által az iskolai közösségi szolgálati tevékenység felügyeletével, számára utasítás adási joggal rendelkező alkalmazott tekintendő.

(8) A kár esetén a károsultnak (az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő tanulónak, illetve harmadik személy károsultnak) kell bizonyítania, hogy a gondozó köteleességét felróhatóan megszegte.

(9) Nem tekinthető a gondozó kötelezettségszegésének, ha a kár azért következett be, mert az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő tanuló a Szervezettől kapott egyedi utasítást, a vele ismertett szabályzat rendelkezéseit megszegte, vagy olyan tevékenységet végzett, amely képesítési előíráshoz kötött. A gondozó felelősége, hogy a tanuló nem végezhet olyan tevékenységet, amely képesítési előíráshoz kötött.

AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT ÉS AZ ÖNKÉNTESSEG ELHATÁROLÁSA

Az iskolai közösségi szolgálat **nem önkéntes tevékenység**. Kötelező feladat, aminek az egyetlen szabad választáson alapuló eleme, hogy a diák a jogszabályokban meghatározott területek, illetve a feladatok közül kiválaszthatja, hol teljesíti a szolgálatot. A közösségi szolgálat alapvetően pedagógiai célokat szolgál:

A diákok

- képesek legyenek kezelni új kihívásokat és szerepeket,
- értsék, hogy különféle közösségek tagjaként felelősséggel tartoznak egymásért és a környezetükért,
- képesek legyenek aktívan és konstruktívan részt venni tartós együttműködésen alapuló projektekből, kezdeményezésekben, valamint különféle tevékenységi formákban, beleértve az intellektuális, fizikai, kreatív és érzelmi tapasztalatokat is,
- reflektív gondolkodókká váljanak, akik tisztában vannak erősségeikkel és korlátaikkal, akik képesek reális célokat kitűzni és stratégiákat kidolgozni személyes fejlődésük érdekében.

A diák iskolai közösségi szolgálat során szerzett „jó” tapasztalatai viszont megteremtik a lehetőségét annak, hogy akár közvetlenül az 50 órás kötelező szolgálat után vagy később, az ifjú- vagy felnőttkor éveiben szabadon, belső motivációtól vezérelve kapcsolódják önkéntes tevékenységekhez. Amennyiben ez megvalósul, az IKSZ elérte és megvalósította a pedagógiai célját!

A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény hatálya alá tartozhat az iskolai közösségi szolgálat 50 óráján felül végzett segítő, önkéntes tevékenység. Ajánljuk ennek külön elismerését (lásd 4. melléklet).

FELADATKÖRÖK A FOGADÓ INTÉZMÉNYEKBEN

- kapcsolattartás az iskolával
- munkatársak érzékenyítése, felkészítése
- kapcsolattartás a diákokkal
- diákok felkészítése
- tevékenységek meghatározása

- a diákok időbeosztásának és a szervezet napirendjének összehangolása
- tevékenységek ellenőrzése
- adminisztráció
- pedagógiai feladatok: kísérés, feldolgozás
- együttműködés az iskolával (bekapcsolódva a pedagógiai feladatokba stb.)

Hol kapcsolódhat be a fogadó intézmény?

FELADATMEGOSZTÁS				
iskola, igazgató	koordináló pedagógus	osztályfőnök	diák, szülő	fogadó intézmény
a tevékenység megszervezése	fogadó szervezetek felkutatása, kiválasztása			kapcsolattartó személy kijelölése
a létszámtól függő koordináló pedagógus/ok kijelölése	jelentkezési lap, diákok naplójának elkészítése	adminisztráció (napló, törzslap, bizonyítvány)		jelenléti ív vezetése
igazolás kiadása	diákok felkészítése, pedagógiai feldolgozás, kísérés, iskolai zárás megszervezése tájékoztatás	egyéni célok kialakítása szülőkkel, diákokkal közösen	tervezésben való részvétel (tevékenységi ötletek)	felügyelet esetleges biztosítása
a szervezett tevékenységek pedagógiai programban történő rögzítése		jelentkezési lap összegyűjtése	jelentkezési lap kitöltése	a közösségi szolgálati napló aláírása teljesítést követően
egyéb iskolai dokumentumokban való adminisztrálás	kapcsolattartás	tájékoztatás	közösségi szolgálati napló vezetése	szóbeli vagy írásbeli visszajelzés a diákok számára
tantestület tájékoztatása	a megvalósított projektek dokumentálása	kísérés, feldolgozás egyénileg, csoportosan		

MELLÉKLET

AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATHOZ KAPCSOLÓDÓ DOKUMENTÁCIÓ

- a) **fogadó intézményen belüli** – javasolt dokumentumok (*jelenléti ív, balesetvédelmi nyilatkozat, visszajelzési lehetőség*)
- b) **közösségi szolgálathoz szükséges, jogszabályban meghatározott** – az iskola feladata, hogy elkészítse, vezesse, számon tartsa ezeket (*együttműködési megállapodás, jelentkezési lap, közösségi szolgálati napló*)
- c) **egyéb**
- Fogadó intézmények munkatársainak pedagógiai felkészítéséhez
 - Orientációs kérdőív a diákok számára
 - Etikai alapvetések
 - Diákok visszajelzése az intézmény felé – minta
 - Önértékelési, visszajelzési lehetőségek – minta

*EZEK KÖZÜL A **MELLÉKLET** A FOGADÓ INTÉZMÉNYEN BELÜLI, VALAMINT AZ EGYÉB C. KATEGÓRIÁKBAN FELSOROLT DOKUMENTUMOKRA TARTALMAZ MINTÁKAT:*

- 1. Kérdések az intézmények értékeléséhez*
- 2. Együttműködési megállapodás*
- 3. Fogadó intézményi igazolás az iskolai közösségi szolgálat teljesítéséről*
- 4. Igazolás az önkéntes tevékenységről*
- 5. Jelenléti ív*
- 6. Balesetvédelmi tájékoztató*
- 7. Visszajelzés az intézmények számára*
- 8. Etikai kérdések*
- 9. Orientációs kérdőív*

1. MELLÉKLET

KÉRDÉSEK AZ INTÉZMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉHEZ

- *Melyek voltak a legjobb élmények és melyek a legnehezebb pillanatok a szolgálat során?*
- *Milyen a kapcsolata a diákoknak a fogadó intézményben a tevékenységet koordináló segítővel? Milyen a viszonya a fogadó intézmények munkatársainak a diákokkal?*
- *Milyen módon választják ki a diákok, hogy milyen tevékenységet végezzenek a fogadó intézményben?*
- *Miként hat a fogadó intézmények dolgozóira a közösségi szolgálat?*
- *Milyen tipikus problémákkal kell a fogadó intézményeknek megküzdeniük a közösségi szolgálat szervezése kapcsán (pl. felügyelet, értékelés, elszámolás, tanulói motivációk stb.)?*
- *Változik-e a koordinátor hozzáállása a saját szakmájához? Professzionálisabbnak érzékeli-e saját tudását szakmájában a segítő?*
- *Segítségként érzékelik-e a közösségi szolgálaton lévő diákokat saját munkájuk során?*

2. MELLÉKLET

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS (TERVEZET, NEM KÖTELEZŐ ÉRVÉNYŰ MINTA EGYES PONTJAI ELHAGYHATÓK VAGY BŐVÍTHETŐK)

Iktatási szám:/2014.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT
KÖZÖS LEBONYOLÍTÁSÁRÓL

amelyet egyrésztől

iskola:

székhely:

képviselő:

OM-azonosító:

a továbbiakban: Iskola

másrésztől

név:

székhely:

képviselő:

a továbbiakban: Szervezet

a továbbiakban együtt: Felek

kötötték a mai napon, az alábbi feltételekkel:

1. A megállapodás előzményei, körülményei, célja:

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvényben foglaltaknak megfelelően az iskolai közösségi szolgálat megszervezésében a Felek az e megállapodásban rögzítettek alapján együttműködnek. A Felek kölcsönösen törekednek arra, hogy az érintett tanulók teljesíteni tudják az 50 órás kötelezettségüket.

2. Az Iskola kötelezettségei, vállalásai*:

** hol, mikor, milyen időközönként, hány tanulót irányít a Szervezethez, mikor és milyen formában szervezi meg a tanulók felkészítését, majd a program zárását stb.*

3. A Szervezet kötelezettségei, vállalásai*:

** hol, mikor, milyen időközönként, hány tanuló tevékenységét szervezi meg és biztosítja a feltételeket, mentort, eszközt stb.*

Továbbá:

(1) A fogadó szervezet köteles biztosítani:

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos tevékenységhez szükséges feltételeket,
- b) ha szükséges, pihenőidőt,
- c) a közösségi szolgálattal összefüggő tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, a balesetvédelmi és felelősségvállalási ismeretek megszerzését,
- d) a tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú tanuló esetén a közösségi szolgálati tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét,
- e) a szervezet érvényes házirendjének megismertetését.

(2) Ha a jelen megállapodás másként nem rendelkezik, a fogadó Szervezet gondoskodik a közösségi szolgálati tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállításról, szállásról és étkezésről.

(3) A tanuló köteles

- a) a közösségi szolgálat tevékenységet a fogadó szervezet utasításai, a tevékenységekhez kapcsolódó felkészítésen, a balesetvédelmi és felelősségvállalási tájékoztató elhangzottak szerint, az előírásokat elfogadva végezni,
- b) a szervezet érvényben lévő házirendjét betartani.

(4) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, a tanuló köteles erre az utasítást adó személy figyelmét felhívni. A tanuló nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelemfelhívási kötelezettségének eleget tett.

(5) A tanuló által a közösségi szolgálat során végzett tevékenységgel összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt a tanulónak felróható magatartás okozta – a jelen szerződésben eltérő rendelkezés hiányában –, a fogadó szervezet a tanulótól követelheti kárának megtérítését.

(6) Amennyiben a tanuló bizonyítja, hogy:

a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára,

b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közösségi szolgálattal összefüggésben végzett tevékenység ellátásához szükséges dologban a közösségi szolgálati tevékenység végzésének helyén keletkező kára a Szervezettől kapott utasítással összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a tanuló elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó Szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely a tanulónak felróható magatartásából származott.

(7) Az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő tanuló (vétőképes kiskorú) által elszenvedett kár, vagy harmadik személynek okozott kár esetén a felügyeletére köteles gondozója az okozott kárért a károkozóval egyetemlegesen felelős. Az iskolai közösségi szolgálati tevékenység során felügyeletre köteles gondozónak az Intézmény által az iskolai közösségi szolgálati tevékenység felügyeletével, számára utasítás adási joggal rendelkező alkalmazott tekintendő.

(8) A kár esetén károsultnak (az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő tanulónak, illetve harmadik személy károsultnak) kell bizonyítania, hogy a gondozó köteletségét felróhatóan megszegte.

(9) Nem tekinthető a gondozó kötelezettségszegésének, ha a kár azért következett be, mert az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő tanuló a Szervezettől kapott egyedi utasítást, a vele ismertett szabályzat rendelkezéseit megszegte. A gondozó felelőssége, hogy a tanuló nem végezhet olyan tevékenységet, amely képesítési előíráshoz kötött.

4. Az Iskola részéről a program felelőse és kapcsolattartója

..... név, elérhetőségei: telefonszám, e-mail

5. A Szervezet részéről a program felelőse és kapcsolattartója

..... név, elérhetőségei: telefonszám, e-mail

5.1 A mentor neve, feladatköre és elérhetőségei

..... név, feladatkör:.....

elérhetőségei: telefonszám, e-mail

6. A programmal kapcsolatban felmerülő költségek és annak kötelezettségvállalója*

* amennyiben szükséges

7. A program ütemezése

7.1. A programismertető/felhívás* elkészítése

Határidő:

Felelős:

* a Szervezettel egyeztetett tevékenységi lehetőségekre épülve

7.2. A programismertető/felhívás közzététele*

Határidő:

Felelős:

Módja:

* a tanulók/szülők tájékoztatása a Szervezetnél végezhető tevékenységi lehetőségekről

7.3. A tanulók részére a „Jelentkezési lap” benyújtására szolgáló határidő

7.4. A programról szóló döntés meghozatala*

Határidő:

Felelős:

* a tanulók/jelentkezései alapján a Szervezethez delegáltak a végezhető tevékenység szerinti bontásban

7.5. A tanulók/szülők értesítése a döntésről

Határidő:

Felelős:

Módja:

7.6. A tanulók felkészítése*

Határidő:

Felelős:

* a tanulók felkészítése az iskolai koordinátorral vagy a Szervezettel közösen végezhető (célszerű tevékenységi körönként külön-külön szervezni)

7.7. A tanulók megfelelő helyszínre irányítása

Határidő:

Felelős:

7.8. A program folyamatos kísérése, nyomon követése

Határidő:

Felelős:

7.9. A program lezárása a tanulókkal

Határidő:

Felelős:

* a program zárása a tanulókkal, az iskolai koordinátorral vagy a Szervezettel közösen végezhető (célszerű tevékenységi körönként külön-külön szervezni)

7.10. A program lezárása a Felek között (beszámoló, elszámolás, ellenőrzés)

Határidő:

Felelős:

8. A program megvalósulása során felmerülő módosítási kérelmek bírálatának menete

8.1. A Felek a jelen megállapodásban megfogalmazottak módosítására irányuló jelzését követően – indokolt esetben – a módosítás tervezetét elkészítik. A szerződésmódosítást aláírásukkal hagyják jóvá.

9. A Felek elállási, felmondási joga

9.1. A Felek a jelen megállapodástól való elállásra vagy a megállapodás azonnali hatályú felmondására jogosultak, ha:

- a jelen megállapodásban a megvalósításra meghatározott kezdő időponttól számított három héten belül a tevékenység nem kezdődik meg, vagy a Felek a nekik felróható okból nem kezdeményezik, és a késedelem okáról ezen idő alatt írásban sem mentik ki, vagy
- olyan körülmény merült fel vagy jut a Felek tudomására, amely alapján a program teljesülése kétségesse válik, vagy más irányt vesz, vagy
- a jelen megállapodásban meghatározott feladat megvalósítása meghiúsul, tartós akadályba ütközik, vagy a jelen megállapodásban foglalt ütemezéshez képest jelentős késedelmet szenved, vagy
- a Felek valamelyike a neki felróható okból megszegi a jelen megállapodásból, illetve az azzal kapcsolatos jogszabályokból eredő kötelezettségeit, így különösen nem tesz eleget kötelezettségének, és ennek következtében a jelen megállapodásban meghatározott feladat szabályszerű megvalósítását nem lehet nyomon követni.

9.2. A Felek rögzítik továbbá, hogy a jelen megállapodással összefüggő adatok nem minősülnek üzleti titoknak, nem tarthatók vissza üzleti titokra hivatkozással, amennyiben azok megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát közérdekből elrendelik.

9.3. A Felek a jelen megállapodásból eredő esetleges jogvitákat elsősorban tárgyalásos úton kötelesek rendezni.

9.4. A jelen megállapodásban nem vagy nem kellő részletességgel szabályozott kérdések tekintetében a magyar jog szabályai – elsősorban a Polgári törvénykönyv – az irányadók.

A felek a jelen, ... oldalból álló megállapodást elolvasták, megértették, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag írták alá.

A jelen megállapodás 2 darab eredeti, egymással teljes egészében megegyező példányban készült, amelyből 1 darab az Iskolánál, 1 darab a Szervezetnél marad.

Dátum, 2014. hónapnap

Mellékletek:

az Iskola részéről

a Szervezet részéről

3. MELLÉKLET

FOGADÓ INTÉZMÉNYI IGAZOLÁS³ AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT TELJESÍTÉSÉRŐL

DIÁK NEVE:

Oktatási intézmény neve, címe:

Fogadó intézmény neve, címe:

Közösségi szolgálat koordinátora:

Alulírott, mint a intézmény vezetője, igazolom, hogy nevű tanuló intézményünkben a jogszabályokban előírt iskolai közösségi szolgálatot teljesítette. Ez az igazolás az iskolai igazolás kiállításához ad tájékoztatást.

1. 201... .. - 201... .. -ig intézményünkben: feladatot látott el.

2. 201... .. - 201... .. -ig intézményünkben: feladatot látott el.

3. 201... .. - 201... .. -ig intézményünkben: feladatot látott el.

Összesen:, azaz óra iskolai közösségi szolgálati tevékenységet végzett.
....., 201.. ..

.....

igazgató

P.H.

³ Ez az igazolás nem azonos az iskolai közösségi szolgálat iskola által kiállított igazolásával! Utóbbi kötelező eleme a közösségi szolgálat adminisztrációs folyamatának. Az itt szereplő, ún. fogadó intézményi igazolást a diák kérésére vagy saját intézményi céljainak való megfelelésül az intézmény állítja ki. Ez az igazolás nem helyettesíti a diák közösségi szolgálatos naplóját, mely a tevékenységek nyomon követésére és ellenőrzésére szolgál.

4. MELLÉKLET

IGAZOLÁS ÖNKÉNTES TEVÉKENYSÉGRŐL⁴

Diák neve:

Oktatási intézmény neve, címe:

Fogadó intézmény neve, címe:

Az önkéntes tevékenység koordinátora:

Alulírott, mint a intézmény vezetője, igazolom, hogy nevű tanuló intézményünkben a jogszabályokban előírt (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény által megszabott) keretek között teljesítette.

Igazolom, hogy

1. 201... .. - 201... .. -ig intézményünkben: feladatot látott el.
2. 201... .. - 201... .. -ig intézményünkben: feladatot látott el.
3. 201... .. - 201... .. -ig intézményünkben: feladatot látott el.

Összesen:, azaz óra **önkéntes** tevékenységet végzett.

(További) tanulmányai szempontjából releváns feladatként:

végzett, mentor vezetésével.

Jelen igazolás elválaszthatatlan melléklete az „önkéntes tevékenység munkanaplója”.

....., 201.. ..

.....

igazgató

P.H.

⁴ A diák alkalmankénti három órán felül végzett, vagy az ötven órát meghaladó tevékenységei önkéntes tevékenységnek minősülnek, erre a közérdekű önkéntes tevékenységekről szóló törvényben foglaltak vonatkoznak, az iskolai közösségi szolgálatot szabályozó rendelkezések nem érvényesek.

Jelen igazolás kiállítása az önkéntesség elismerése mellett esetlegesen pályaválasztási, munkaerő-piaci célokat is szolgálhat, ajánljuk elkészítést!

5. MELLÉKLET

*JELLENLÉTI ÍV***dátum:****helyszín:****tevékenység:****intézményi koordinátor:**

	diák neve	iskola	óra		diák neve	iskola	óra
1.				12.			
2.				13.			
3.				14.			
4.				15.			
5.				16.			
6.				17.			
7.				18.			
8.				19.			
9.				20.			
10.				21.			
11.				22.			

6. MELLÉKLET

BALESETVÉDELMI TÁJÉKOZTATÓ

Aláírással igazolom, hogy a tevékenységekhez kapcsolódó felkészítésen, balesetvédelmi tájékoztatón részt vettem; felelősségemet megértettem, az előírásokat, a házirendet magamra nézve kötelezően elfogadom.

dátum:

aláírás:

7. MELLÉKLET

ÉRTÉKELÉS

Iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diák tölti ki

..... iskola

...../..... tanévben az alábbi intézményben tettem eleget, azaz órában a közösségi szolgálatnak:

Fogadó intézmény neve:

Koordinátor neve, elérhetősége:

Mentor neve, elérhetősége:

Korod: Nemed: fiú / lány

A kitöltés dátuma:

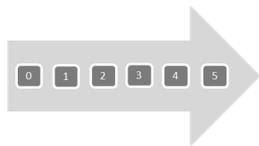
A végzett tevékenységek rövid leírása, felsorolása:

Az alábbi kérdésekre válaszolj legjobb tudásod szerint! Amennyiben kevés a kijelölt hely egy adott kérdésnél, válaszodat a lap hátoldalán folytatd!

A megadott számskálán (amelyik kérdésnél találsz ilyet) jelöld x-szel a válaszodat, 0: a legrosszabb, 5: a legjobb érték lehetőség.

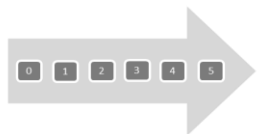
1. Számodra melyek voltak a legjobb élmények és melyek a legnehezebb pillanatok a szolgálatod során?

.....
Milyen volt a kapcsolatod a tevékenységet koordináló segítővel a fogadó intézményben? Miért?

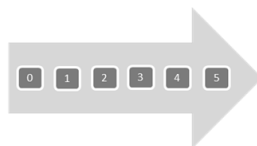
.....

2. Milyenek értékeled a fogadó intézmény munkatársaival kialakult kapcsolatodat? Miért?

A horizontal arrow-shaped scale with six numbered boxes (0, 1, 2, 3, 4, 5) inside, pointing to the right.

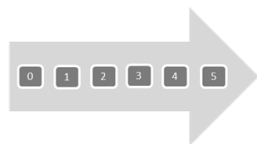
3. Mit gondolsz, az intézmény ügyfelei/gondozottjai/lakói hogy fogadtak téged? Indokold válaszod!

A horizontal arrow-shaped scale with six numbered boxes (0, 1, 2, 3, 4, 5) inside, pointing to the right.

4. Milyen módon választottad ki a tevékenységet, melyet a fogadó intézményben végeztél? Miért éppen ezt az intézményt választottad?

5. Amennyiben jövőbeni tanulmányaidkal, választott szakmáddal összefüggésben állt a közösségi szolgálati teljesítésed, változott-e a leendő szakmádhoz való hozzáállásod? /0: egyáltalán nem, 5: több szempontból is./

A horizontal arrow-shaped scale with six numbered boxes (0, 1, 2, 3, 4, 5) inside, pointing to the right.

6. Profeszionalisabbnak érzed-e a saját tudásodat, segítségére volt-e az iskolai közösségi szolgálattal töltött időd?

.....
A közösségi szolgálat alatt töltött idődet segítségként érzed-e? Indokold! /0: egyáltalán nem, 5: maximálisan/

0 1 2 3 4 5

.....
7. Kedvet kaptál-e ahhoz, hogy a későbbiekben ebben az intézményben vagy máshol önkéntes tevékenységet folytass?

.....
8. Egyéb, számodra fontos élmény leírása. Javaslataid.
.....
.....

8. MELLÉKLET

ETIKAI ALAPVETÉSEK

Az együttműködésünkhöz, az érintettek maximális védelméhez, valamint az intézmény szabályszerű működéséhez alapvető követelmény a titoktartás és az etikus magatartás. A diákok biztonságának megteremtése az IKSZ-ben kiemelten fontos feladat, melyet elsősorban az iskolának kell megteremteni.

E szerint a diák vállalja, hogy:

- A közösségi szolgálathoz kapcsolódó tevékenysége során az intézmény/szervezet küldetésének és házirendjének megfelelő magatartást tanúsít.
- A diák saját személyes adatait (lakcím, telefonszám) az ellátottaknak nem adja meg.
- Figyelemmel lesz az érintettek testi-lelki egészségére, személyiségi jogaira.
- Tudomásul veszi, vállalja azt és nyilatkozik arról, hogy a tevékenysége során tudomására jutott személyes adatokat tovább nem adja.
- A megtudott információkról mással nem beszél oly módon, hogy az érintett személy beazonosítható legyen.
- Az intézményben szerzett személyes információt onnan tovább nem viszi.
- Vállalja, hogy feladatait a megbeszélteknek megfelelően végzi.
- Ez a nyilatkozat arra az időszakra is kiterjed, ha a tevékenységet már nem végzi.

Fontos, hogy a diák a gyakorlat teljes idejében el tudja érni telefonon az iskolai koordinátort, akihez szükség esetén tanácsért, segítségért fordulhat!

EGYÉB LÉNYEGES KÉRDÉSEK

Egy-egy, az IKSZ keretében végzett gyakorlathoz számos etikai kérdéskör is kapcsolódik. Érdemes megkérni a fogadó intézmény munkatársait, segítsenek végigbeszélni a tevékenységekhez tartozó etikai kérdéseket. Fontos kitérni a kompetencia kérdéskörére: meg kell beszélni a diákokkal, hogy milyen feladatokat végezhetnek el, és melyet nem. Fel kell hívni a figyelmüket arra, hogy a jó szándék határai hol húzódnak: amennyiben olyan jellegű szívességet kérnek tőlük, amelyhez nincs szakmai felkészültségük, végzettségük, azt nem végezhetik el.

Utazás:

Fontos megnézni, hogy milyen helyszínen történik a szolgálat, illetve azt is, hogy az oda való eljutás biztonságos-e. Van-e tömegközlekedés, mennyit kell gyalognia a diáknak a helyszínrre, milyen területen kell áthaladnia, stb.

Testi higiéné megőrzése:

Beszélgetni kell a diákokkal az egészség és a testi higiéné megőrzéséről is, hiszen sok olyan helyszínrre, közösségbe mehetnek, ahol a kellő odafigyelés számos kellemetlenségtől óvhatja meg őket. Szociális, gyermekjóléti intézményekben nagyon fontos a gyakorlat végeztével a kézmosás, ha lehetőség van rá, akkor antibakteriális szappannal. Amennyiben ez nem áll rendelkezésre, legyen náluk folyékony kézfertőtlenítő. Ajánlott a hosszú haj összefogása. Bentlakásos intézményeknél kérjük meg a fogadó intézményt, ha fertőző betegség van az intézményben, értesítsék az iskolát és halasszák el az IKSZ-et.

Végzendő feladat pontos átbeszélése:

Aprólékosan végig kell beszélni a diákokkal, hogy az adott helyszínen milyen feladatok várnak rá, mire van felhatalmazása, és mit tehet, ha más feladatra kéri meg. Fontos, hogy a diák bármikor ki tudjon lépni az adott tevékenységből, ha úgy érzi nincs biztonságban, vagy nem képes elvégezni az adott feladatot, valamint ha ellenérzései vannak a helyszínnel, a feladattal kapcsolatban.

A következő kérdések segítenek a biztonság tudatosításában, illetve annak fontosságának hangsúlyozásában:

Válaszolj a következő kérdésekre! Tegyéél X-et a megfelelő helyre!

1. Megadnád-e egy gondozottnak a címedet és a telefonszámod?
2. Elmondanád-e egy gondozottnak személyes érzelmeidet?
3. Meghívnál egy gondozottat a saját otthonodba?
4. Beszélgetnél egy gondozottal a vallásról?
5. Elfogadnál ajándékot egy gondozottól?
6. Adnál pénzt kölcsön egy gondozottnak?
7. Maradnál-e tovább egy gondozottnál, ha a látogatásod ideje lejárt, de ő kéri, hogy maradj?
8. Mesélnél-e másoknak arról, amit a gondozott mondott neked?
9. Elmennél vásárolni egy gondozottal?
10. Hazavinnéd magadhoz egy gondozott háziállatát, hogy vigyázz rá?
11. Elmondanád koordinátorodnak, hogy a gondozott beteg, ha azt ő kérné, hogy ne mondd el?

	IGEN	NEM	LEHET
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			

12. Elmondanád a koordinátorodnak, ha rájönnél, hogy gondozottad valamilyen illegális tevékenységet folytat?
13. Elmondanád a koordinátorodnak, hogy gondozottad nagyon nyugtalan, de arra kér, hogy tartsd meg a titkát?
14. Elmondanád koordinátorodnak, hogy a gondozott konyhája piszkos?
15. Kicserélnél egy konnektort, ha szükség lenne rá?
16. Megpróbálnál egy összetört készüléket megjavítani?
17. Rágyújtanál egy gondozott otthonában?
18. Segítenél egy gondozottnak, ha ő akar megjavítani, felújítani valamit az otthonában?
19. Ha gázt éreznél, elzárnád a csapot?
20. Ha gázt éreznél, hívnád a gázszolgáltató hibaelhárítóit?
21. Ha gázt éreznél, kinyitnád az ajtót, ablakot?
22. Ha csőtörés jeleit tapasztalnád, értesítenéd a koordinátorodat?
23. Ha szikrázó konnektort, vezetéket, készüléket látnál, értesítenéd a koordinátorodat?

12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			

24. Megpróbálnád felemelni a gondozottat, ha az a földön feküdne, és nem tudna megmozdulni?
25. Segítenél a gondozottnak öltözködésben, tisztálkodásban?
26. Segítenél valakinek be- vagy kilépni a fürdőkádból egymagad?
27. Kivennél valakit egymagad a tolószékből?
28. Hívnál orvost vagy mentőt, ha valakit a földön fekvé találnál?
29. Ha a gondozott vérezne, megpróbálnád elállítani a vérzést?
30. Ha úgy látszik, hogy valaki rosszul van, mielőtt megpróbálnál segíteni, hívnál orvost vagy mentőt?
31. Más feladatot, tevékenységet kérnek tőled, mint amit előzetesen megbeszéltek veled. Megtennéd-e?
32. A fogadó intézményben váratlan esemény történik, megkérnek, maradj egyedül az intézményben. Elvállalod?
33. Végiggondolod-e, hogy tevékenységednek milyen egészségügyi kockázatai lehetnek?
34. Mernél-e szólni a fogadó intézményben, ha valamilyen feladattal kapcsolatban ellenérzéseid vannak, vagy félsz tőle?

24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			

9. MELLÉKLET

ORIENTÁCIÓS KÉRDŐÍV

A kérdőív kitöltése segít abban, hogy a számodra leginkább megfelelő közösségi szolgálatot válaszd ki. Válaszolj a kérdésekre, majd értékeld a válaszaidat az útmutató alapján!

1. Hogyan viszonyulsz a közösségi szolgálathoz? Karikázd be a megfelelő választ!

a) Az osztálytársaimmal már beszélgettünk a közösségi szolgálatról.	igen	nem
b) Otthon már beszélgettünk a közösségi szolgálatról.	igen	nem
c) Van elképzelésem arról, hogy milyen közösségi szolgálatot fogok vállalni.	igen	nem
d) Szerintem a közösségi szolgálattól sokat lehet tanulni.	igen	nem
e) Pozitív várakozás van bennem a közösségi szolgálattal kapcsolatban.	igen	nem
f) Van már személyes tapasztalatom elesett emberek segítségével kapcsolatban.	igen	nem

2. Egyéni adottságok, készségek. Értékeld 5-1-ig, mennyire értesz egyet az állításokkal! (5 = nagyon, 1 = egyáltalán nem) Karikázd be a megfelelő választ!

a) Tudok alkalmazkodni másokhoz.	5	4	3	2	1
b) Van önbizalmam.	5	4	3	2	1
c) Megértem más emberek problémáit.	5	4	3	2	1
d) Tudok kapcsolatot teremteni idegenekkel.	5	4	3	2	1
e) Képes vagyok jól megoldani gyakorlati problémákat.	5	4	3	2	1
f) El tudom fogadni, ha más mondja meg, mit kell tennem.	5	4	3	2	1
g) Tudok önálló, felelős döntéseket hozni.	5	4	3	2	1
h) Szeretek és tudok együttműködni másokkal.	5	4	3	2	1
i) Figyelembe veszem mások igényeit is.	5	4	3	2	1
j) Nyitott vagyok az újra.	5	4	3	2	1
k) Jól bírom a stresszt, a feszültséget.	5	4	3	2	1
l) Kiegyensúlyozott vagyok.	5	4	3	2	1
m) Lehet rám számítani.	5	4	3	2	1
n) Pontos vagyok, nem szoktam késni.	5	4	3	2	1
o) Szeretek kezdeményezni, új dolgokat kitalálni.	5	4	3	2	1

3. TERÜLETEK

Néhány képet látsz a közösségi szolgálat lehetséges területeiről.

Jelöld számmal (7-1, 7 legjobban, 1 egyáltalán nem), hogy mennyire tudod elképzelni magad segítőként!

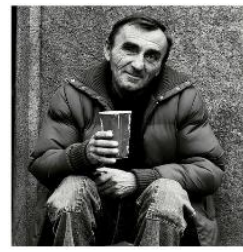
7 6 5 4 3 2 1

7 6 5 4 3 2 1

7 6 5 4 3 2 1

7 6 5 4 3 2 1

7 6 5 4 3 2 1

7 6 5 4 3 2 1

4. Felsoroltunk 10 területet, melynek része lehet a közösségi szolgálat. Jelöld számmal 5-1-ig, hogy mennyire értesz egyet az állításokkal!

Írd a vonalra a számot, 5 = teljesen egyetérték, 1 = nem értek egyet!

1. Betegellátás

- a) Szeretnék segíteni a beteg embereknek.
- b) Közel áll hozzám az orvoslás.
- c) Előfordult már, hogy beteg embert el kellett látnom.
- d) Megijedek a vér látványától, vagy ha valaki elájul.

2. Idősgondozás

- a) Szeretnék segíteni idős embereknek.
- b) Jól kijövök az idősekkel.
- c) Szoktam segíteni időseknek az önellátásukban (fürdő használata, öltözködés)
- d) Számomra unalmas az időseket hallgatni.

3. Hajléktalan gondozás

- a) Szeretnék segíteni hajléktalanoknak.
- b) Nagyon együtt érzek a hajléktalanokkal.
- c) Beszélgettem már hajléktalanokkal.
- d) Tartok a hajléktalanoktól, néha ijesztőek.

4. Kisebbségi szervezetek

- a) Szeretnék részt venni kisebbségi szervezetek tevékenységében.
- b) Más kulturális háttérű emberekkel is tudok kapcsolatot teremteni.
- c) Találkoztam már más kultúrájú emberekkel.
- d) Nehezen tudok az enyémtől eltérő kultúrájú emberekkel szót érteni.

5. Fogyatékosággal élők

- a) Szeretnék fogyatékosággal élő embereknek segíteni.
- b) Megértem a fogyatékosággal élő emberek nehézségeit.
- c) Segítettem már fogyatékosággal élő embernek.
- d) Nem tudok könnyen kapcsolatot teremteni fogyatékosággal élő emberekkel.

6. Szegénygondozás

- a) Szívesen segítenék a szegényeknek valamilyen módon.
- b) Szoktam azon gondolkodni, hogy hogyan lehetne segíteni a szegényeken.
- c) Zsebpénzemből adtam már szegények javára.
- d) A szegénység eléggé taszító számomra.

7. Szenvedélybetegek (alkohol, kábítószer stb.)

- a) Szívesen segítenék függőségben szenvedőknek.
- b) Tudom, hogy a szenvedélybetegeknek segítségre van szükségük.
- c) Ismerek olyan embert, akinek alkohol vagy drogproblémája van.
- d) Messze elkerülöm az alkoholistákat, drogosokat.

8. Családsegítés

- a) Szeretnék segíteni családoknak.
- b) Sokat tudnék tanulni a nagycsaládosoktól.
- c) Töltöttem már némi időt olyanokkal, akiknek nagy családjuk van.
- d) Én nem szeretnék állandóan nyüzsgő családi életet.

9. Környezetvédelem

- a) Szívesen segítenék környezetvédelmi szervezeteknek.
- b) Érdekel a szelektív hulladékgyűjtés és a megújuló energiaforrások kérdése.
- c) Részt vettem már valamilyen környezetvédelmi tevékenységben.
- d) Szerintem a környezetvédelem nem tartozik a fontosabb problémák közé.

10. Állatvédelem

- a) Szívesen foglalkoznék állatvédelemmel.
- b) Ha tehetném, befogadnék kóbor állatot.
- c) Van személyes tapasztalatom állatgondozásról.
- d) Nem kell az állatokkal törődni, elég sok más probléma van.

Önértékelés

Az alábbi útmutató alapján értékelheted, hogy mennyire vagy felkészült a közösségi szolgálatra.

1) A közösségi szolgálathoz való viszony

Add össze a pontokat az alábbi módon: **Pontszám = minden „igen” válasz 1 pont, minden „nem” válasz 0 pont.**

Értékelés:

4-6 pont: Már elég sokat gondolkodtál a közösségi szolgálatról. Mielőtt döntesz, még érdemes tájékozódnod részletekről a civil szervezetek honlapján.

3 pont: Bizonytalannak tűnsz a közösségi szolgálattal kapcsolatban, még nem alakult ki benned komolyabb elhatározás, hogy milyen területet válassz. Beszéljess a témáról több emberrel, és gyűjts információt a civil szervezetek tevékenységéről!

1-2 pont: Úgy tűnik, hogy nincs elég információd a közösségi szolgálatról, így nem tudsz dönteni arról, hogy mit válassz. Próbálj tájékozódni arról, hogy milyen lehetőségek vannak, és milyen terület felelne meg leginkább a személyiségednek!

2) Egyéni adottságok, készségek

Add össze a pontokat az alábbi módon: **Pontszám = az állításokra adott pontok összege**

Értékelés:

70-75 pont: Ez az eredmény két dolgot jelenthet. Elképzelhető, hogy rendkívül érett a személyiséged, jó az önértékelésed, és az életben minden helyzethez nagyon pozitívan állsz hozzá. De az is lehet, hogy nincs kellő önismereted, és kissé túlértékeled a képességeidet. Bármelyik igaz, a közösségi szolgálat nagyon hasznos lesz számodra!

60-69 pont: Ez egy igen jó eredmény! Úgy tűnik, hogy nagyon jó az önértékelésed, és nyitottan állsz hozzá az életben szinte mindenhez. A közösségi szolgálat során sok tapasztalatot szerezhetsz, bátran kipróbálhatod magad a neked tetsző területen.

46-59 pont: Ez az eredmény arra utal, hogy viszonylag jó az önértékelésed, és nyitott vagy a világra. A közösségi szolgálat segíthet neked abban, hogy a személyiséged új oldalait felfedezd.

30-45 pont: Úgy tűnik, hogy elég szerényen értékeled a belső értékeidet, vagy nem ismered eléggé önmagad. Lehetnél valamivel nyitottabb, kezdeményezőbb. Érdemes olyan közösségi szolgálatot választanod, ahol emberekkel találkozol, és meg fogod látni, hogy többre vagy képes, mint amit gondolsz magadról!

30 pont alatt: Ha tényleg ilyen alacsonyra értékeled egyéni képességeidet, érdemes elgondolkodnod azon, hogy mi ennek az oka! Sokkal többre vagy képes ennél, de talán félsz a váratlan helyzetektől, túlságosan védekező a magatartásod.

3+4) Területek

A képek (3) közül jelöld meg azt a kettőt, amelyekre a legtöbb pontot adtad!

A területek (4) közül szintén válaszd ki azt a kettőt, amelyekre a legtöbb pontot adtad!

Ebben az esetben a **pontszám = a + b + c - d, vagyis a „d” állításokat mindig negatív előjellel számold!**

Gondold át a legtöbb pontot kapott területeket az alábbiak szerint:

- El tudom képzelni magam ezen a területen, több héten keresztül?
- Érdekes számomra ez a feladat?
- Van-e kizáró oka, hogy ilyen feladatot vállaljak (pl.: allergia stb.)?

*Nézz utána, hogy mely civil szervezetek foglalkoznak ezzel a területtel, és a részletek tisztázása után dönts!

Végül kérjük, hogy értékelj ezt a kérdőívet és a kapott eredményt!

Osztályozd nagyon őszintén (!) 5-1-ig:

a) Ez a kérdőív hasznos volt számomra.	5 4 3 2 1
b) Fontos dolgokra jöttem rá önmagammal kapcsolatban.	5 4 3 2 1
c) Jobban tudok választani közösségi szolgálatot.	5 4 3 2 1
d) A diákoknak érdemes kitölteniük ezt a kérdőívet.	5 4 3 2 1

További vélemény, megjegyzés:

A kérdőívet a Baranya Megyei Pedagógiai Intézet szakemberei készítették.